

Stížnost pro porušení zákona podle § 266 trestního řádu

Abstrakt práce v českém jazyce

Tato diplomová práce si klade za cíl zhodnotit současnou roli stížnosti pro porušení zákona § 266 v systému mimořádných opravných prostředků dostupných v rámci českého trestního řádu. Za tímto účelem nejprve definuje smysl a účel opravných prostředků, a konkrétněji pak mimořádných opravných prostředků v trestním řízení, a následně srovnává stížnost pro porušení zákona s instituty dovolání, obnovy řízení a oprávnění nejvyššího státního zástupce podle § 174a. Zaměřuje se přitom především na odlišnosti v jejich zákonné úpravě a ve skupinách vad, k jejichž nápravě byly určeny, a na to, do jaké míry se v praxi se stížností pro porušení zákona překrývají a/nebo doplňují. Prostor je dále věnován stížnosti samotné, charakteristice jejích funkcí a stručně i způsobu zpracovávání podnětů k jejímu podání. Dále práce předkládá historický přehled existence stížnosti v našem právním řádu, a poskytuje též srovnání se dvěma zahraničními úpravami trestního procesu, které s tou českou v kontextu stížnosti pro porušení zákona vývojově souvisejí. V teoretické části jsou pak předestřeny statistické údaje o rozhodnutích o stížnostech, která Nejvyšší soud vydal v roce 2023 (celkem 118 rozhodnutí, z toho 108 meritorních). Prezentovaná data přináší vhled do toho, jak velkou část nápadu Nejvyššího soudu stížnost skutečně tvoří, čím jsou charakteristická rozhodnutí, která bývají stížností napadána, a k nápravě jakých vad rozhodnutí stížnosti zpravidla spějí. Závěrem práce pak autorka v kontextu předložených informací zhodnocuje, do jaké míry je stížnost pro porušení zákona v současném trestním řízení ještě relevantní. Odpovídá rovněž na otázku, jaké důsledky by za platné právní úpravy mělo její úplné vypuštění z trestního řádu, ať už v rámci další velké novely anebo úplné rekodifikace. Součástí je též návrh de lege ferenda, jak by bylo možné oblast, v níž se stížnost pro porušení zákona se zbylými mimořádnými opravnými prostředky svou působností stále ještě nepřekrývá, do těchto ostatních institutů vtělit.

Klíčová slova:

stížnost pro porušení zákona, mimořádné opravné prostředky, vady rozhodnutí